

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.14.03S.2025.1601>

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN ĐỒNG PHÚ, TỈNH BÌNH PHƯỚC

Nguyễn Văn Duẩn¹ và Phan Ngọc Thạch^{2*}

¹*Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam*

²*Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam*

**Tác giả liên hệ, Email: pnthach@dthu.edu.vn*

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 23/7/2025; Ngày nhận chỉnh sửa: 31/7/2025; Ngày duyệt đăng: 4/8/2025

Tóm tắt

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn là tác động một cách có tổ chức và định hướng đến tổ chuyên môn và giáo viên nhằm đảm bảo cho hoạt động của tổ chuyên môn đi vào nề nếp, đáp ứng với yêu cầu của nhà trường và đạt hiệu quả. Nhằm tìm hiểu thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tác giả đã tiến hành khảo sát 123 người, trong đó giáo viên là 110 người và 13 cán bộ quản lý kết hợp với phỏng vấn sâu một số cán bộ quản lý và giáo viên. Kết quả khảo sát cho thấy quản lý hoạt động tổ chuyên môn đạt mức Khá và còn bộc lộ một số hạn chế trong việc thực hiện các chức năng quản lý. Đây là cơ sở để đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường trung học cơ sở trên địa bàn huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước.

Từ khóa: *Huyện Đồng Phú, quản lý hoạt động tổ chuyên môn, trường trung học cơ sở.*

Trích dẫn: Nguyễn, V. D., & Phan, N. T. (2025). Thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 14(03S), 1-15. <https://doi.org/10.52714/dthu.14.03S.2025.1601>

Copyright © 2025 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

CURRENT PROFESSIONAL MANAGEMENT IN JUNIOR HIGH SCHOOLS IN DONG PHU DISTRICT, BINH PHUOC PROVINCE

Nguyen Van Duan¹ and Phan Ngoc Thach^{2*}

¹*Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

²*Foreign Languages Faculty, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

^{*}*Corresponding author, Email: pnthach@dtu.edu.vn*

Article history

Received: 23/7/2025; Received in revised form: 31/7/2025; Accepted: 04/8/2025

Abstract

The management of professional group activities refers to the organized and goal-oriented influence exerted on academic groups and teachers to ensure their operations are standardized, aligned with institutional requirements, and effective. To investigate the current professional group management in lower secondary schools in Dong Phu District, the author conducted a survey involving 123 participants of 110 teachers and 13 school managers, complemented by in-depth interviews with selected administrators and teachers. The findings indicate that the overall quality of the management was rated as fairly good, though certain limitations remain in the execution of key managerial functions. These findings provide a basis for proposing practical measures to enhance the management of professional group activities in lower secondary schools across Dong Phu District, Binh Phuoc Province.

Keywords: *Dong Phu district, managing academic team activities, secondary schools.*

1. Giới thiệu

Chất lượng hoạt động tổ chuyên môn (TCM) có vai trò then chốt trong việc thúc đẩy sự phát triển và xây dựng uy tín cho nhà trường. Tất cả mọi hoạt động trong nhà trường đều hướng đến mục tiêu nâng cao chất lượng dạy và học. TCM đóng vai cực kì quan trọng trong hoạt động của nhà trường. Mọi công việc, từ chỉ đạo thực hiện chương trình và kế hoạch, đánh giá giáo viên (GV) và học sinh, duy trì nề nếp kỷ cương dạy học cho đến nâng cao chất lượng dạy học đều phải thông qua sự điều hành và quản lý của TCM. Không chỉ giúp đánh giá kết quả học tập của học sinh, quản lý hoạt động TCM còn góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy của GV. Do đó, việc quản lý và đổi mới để nâng cao chất lượng hoạt động của TCM trong nhà trường chính là góp phần vào việc nâng cao chất lượng dạy học. Hơn thế nữa, thông qua quản lý hoạt động TCM là một trong những hình thức chủ yếu nhằm bồi dưỡng năng lực sư phạm cho GV. Đây là vấn đề quan trọng, đồng thời là yếu tố then chốt quyết định chất lượng đội ngũ nhà giáo và hiệu quả giảng dạy.

Ở Việt Nam, nội dung này đã được nhiều tác giả quan tâm, nghiên cứu về lý luận và thực tiễn để giúp các nhà quản lý tìm ra biện pháp quản lý hoạt động TCM tại nhà trường của mình sao cho có hiệu quả và phù hợp nhất. Thái (2007) cho rằng quản lý hoạt động TCM là quản lý phương pháp dạy học của người GV. TCM là tế bào cơ bản giữ vị trí quan trọng nhất trong việc triển khai công tác quản lý đổi mới phương pháp dạy học. Nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn phải chú ý bồi dưỡng GV về những vấn đề cụ thể, chẳng hạn như trao đổi thảo luận về những nội dung mới và khó trong sách giáo khoa, đề xuất phương pháp dạy học chủ đạo cho từng phần, từng bài. Hay Phạm và Trần (2012) nhấn mạnh một trong các hướng đổi mới sinh hoạt TCM là đổi mới công tác tổ chức tự học cho đội ngũ GV trong tổ. Tăng cường quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá học sinh của GV - một biện pháp quản lý TCM của Hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục ở trường trung học cơ sở (THCS) (Ngô, 2013). Ngô (2017) lại đề xuất các một số biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý TCM bao gồm: Nâng cao nhận thức cho cán bộ, GV về tầm quan trọng và tác dụng thiết thực của hoạt động TCM; quản lý việc xây dựng kế hoạch hoạt động của TCM; quản lý nề nếp, nội dung sinh hoạt TCM; kiểm tra các hoạt động của TCM; quản lý việc kiểm tra, đánh giá HS; kiểm tra việc thực hiện chương trình giảng dạy; quản lý việc sử dụng thiết bị dạy học của GV; chỉ đạo công tác tự bồi dưỡng của GV. Trong nghiên cứu của mình, Trần (2010) đề xuất thêm giải pháp cần phải tính đến sự hài hòa trong áp dụng giao quyền tự chủ đúng đối tượng song song với sự đánh giá nghiêm minh chế độ trách nhiệm của thủ trưởng.

Trong những năm qua, các trường THCS ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước rất chú trọng vấn đề quản lý hoạt động TCM và đạt được những kết quả tích cực; tuy nhiên cũng còn tồn tại không ít hạn chế, bất cập. Để tháo gỡ khó khăn, giải quyết những hạn chế, từ đó nâng cao hiệu quả giáo dục tại các nhà trường và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong giai đoạn hiện nay cần phải nghiên cứu, tìm hiểu và đưa ra các biện pháp hiệu quả để nâng cao chất lượng hoạt động TCM.

2. Nội dung

2.1. Khái niệm

2.1.1. Hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở

Theo Nguyễn (2015), hoạt động TCM ở trường THCS là tổ chức xây dựng và triển khai toàn bộ chương trình dạy học, giáo dục của từng bộ môn tuân thủ theo nội dung và phương pháp đã được hướng dẫn theo quy định; hỗ trợ hiệu trưởng quản lý GV một cách toàn diện, bao gồm tư tưởng, chuyên môn nghiệp vụ, kế hoạch giáo dục và giảng dạy, cũng như đánh giá hiệu quả đào tạo qua số lượng và chất lượng học sinh trong phạm vi TCM phụ trách. Ngoài ra, hoạt động TCM trong Nhà trường còn được hiểu là hoạt động giảng dạy của GV và các

hoạt động giáo dục khác do Hiệu trưởng phân công, ở đó các thành viên của TCM phải tuân thủ đầy đủ những quy định của trường và của ngành giáo dục và đào tạo (Nguyễn & Hồ, 2021). Tổ chuyên môn sinh hoạt ít nhất 02 tuần/lần và có thể sinh hoạt đột xuất theo yêu cầu công việc hoặc khi Hiệu trưởng yêu cầu. Tổ chuyên môn hoạt động theo nguyên tắc dân chủ, tôn trọng, chia sẻ, học tập, giúp đỡ lẫn nhau giữa các thành viên để phát triển năng lực chuyên môn (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020).

Theo tác giả, hoạt động TCM tại trường THCS là tổng hợp các hoạt động do một nhóm cùng chuyên môn thực hiện hoặc là nhóm các hoạt động giáo dục khác. Tất cả các hoạt động này đều dưới sự quản lý và chỉ đạo của Hiệu trưởng với mục tiêu chung là đạt được các mục tiêu giáo dục của nhà trường.

2.1.2. Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở

Quản lý hoạt động TCM là quá trình cán bộ quản lý (CBQL) tác động lên TCM và GV nhằm thúc đẩy hợp tác giữa các GV trong TCM và nhà trường với mục tiêu là tìm ra các biện pháp cải tiến quá trình giáo dục và dạy học, từ đó tạo điều kiện tốt nhất để cho người học phát triển năng lực và phẩm chất (Dương, 2020). Hay ở một cách hiểu khác, quá trình tác động có định hướng của CBQL đến các TCM và các yếu tố khác nhằm giúp tổ chuyên môn đạt được mục tiêu, kế hoạch đề ra là quản lý hoạt động TCM (Ngô, 2017).

Dựa vào các khái niệm trên, có thể hiểu quản lý hoạt động TCM là những tác động có định hướng và tổ chức của Hiệu trưởng (chủ thể quản lý) đến TCM và GV (khách thể quản lý) nhằm đảm bảo hoạt động của TCM đi vào nề nếp, đạt hiệu quả và phù hợp với điều kiện thực tế của trường. Trong quá trình này, Hiệu trưởng sẽ khai thác hiệu quả nhất các tiềm năng, cơ hội để nâng cao chất lượng giảng dạy và giáo dục của nhà trường theo định hướng của mình.

2.2. Lý luận về quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở

- *Chủ thể quản lý hoạt động TCM*: Hoạt động quản lý TCM đóng vai trò trung tâm trong công tác quản lý của nhà trường. Giúp định hướng và điều hành hiệu quả các hoạt động chuyên môn, góp phần cải thiện chất lượng dạy và học. Chủ thể quản lý TCM là cá nhân hoặc một bộ phận được giao quyền và trách nhiệm chỉ đạo mọi hoạt động của TCM. Tại các cơ sở giáo dục phổ thông, Hiệu trưởng là chủ thể quản lý cao nhất, đóng vai trò then chốt trong việc định hướng và đảm bảo TCM hoạt động hiệu quả; bên cạnh đó Phó hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn, GV bộ môn, và các lực lượng hỗ trợ khác trong nhà trường cũng sẽ đóng vai trò là chủ thể quản lý hoạt động TCM trong các nhà trường.

- *Tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động TCM*: Hoạt động chuyên môn không chỉ là nhiệm vụ thiết yếu mà còn là yếu tố quyết định sự tồn tại và phát triển của mỗi nhà trường. Vì vậy, có thể khẳng định TCM đóng vai trò trung tâm trong cơ cấu tổ chức và quản lý của các trường THCS. Các hoạt động dạy và học cùng với công tác giáo dục học sinh được TCM triển khai trực tiếp. Tuy nhiên, trong thực tế không phải TCM nào cũng vận hành hiệu quả để mang lại kết quả dạy học và giáo dục như mong muốn cho nên rất cần sự tác động của các chủ thể quản lý thông qua các kế hoạch cụ thể, bằng những công việc cụ thể hướng đến mục tiêu của Nhà trường. Việc quản lý hiệu quả hoạt động tổ chuyên môn giúp nhà trường đạt được nhiều mục tiêu quan trọng như: nâng cao chất lượng dạy và học; phát triển đội ngũ GV; triển khai hiệu quả Chương trình giáo dục phổ thông 2018; tinh thần đoàn kết, hợp tác giữa các GV ngày càng cao.

- *Lập kế hoạch hoạt động TCM*: Mở đầu cho mọi hoạt động quản lý đó là lập kế hoạch, nó là kim chỉ nam định hướng cho mọi hoạt động của nhà trường và đóng vai trò quan trọng bậc nhất. Kế hoạch của TCM không chỉ là công cụ thiết yếu để quản lý và chỉ đạo chuyên môn, nghiệp vụ mà còn là cơ sở để hiệu trưởng kiểm tra, đánh giá hiệu quả các hoạt động của

TCM. Kế hoạch hoạt động tổ bao gồm nhiều loại, được phân theo thời gian và mục đích cụ thể: Theo thời gian có kế hoạch năm học, kế hoạch tháng, kế hoạch tuần; theo nội dung gồm kế hoạch giáo dục, kế hoạch thực hiện chuyên đề và ngoại khóa, kế hoạch kiểm tra đánh giá; theo đối tượng gồm kế hoạch phụ đạo học sinh yếu kém và kế hoạch bồi dưỡng học sinh giỏi; theo phát triển chuyên môn GV gồm kế hoạch giáo dục cá nhân, kế hoạch giáo dục từng môn học, kế hoạch bồi dưỡng thường xuyên và kế hoạch tổ chức, sinh hoạt chuyên môn. (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020).

- *Tổ chức hoạt động TCM*: Tổ chức là quá trình sắp xếp các nguồn lực một cách có hệ thống, thành một thể thống nhất nhằm mục đích là để đảm bảo các thành phần này phối hợp nhịp nhàng và hiệu quả nhất nhằm đạt được mục tiêu. Tổ chức hoạt động TCM là giai đoạn triển khai các nhiệm vụ đã được lập kế hoạch, từng bước hướng tới mục tiêu đã định. Việc phân công công việc cho các thành viên một rõ ràng, cụ thể, hợp lý của chủ thể quản lý thì kế hoạch của tổ trong năm học mới đem lại hiệu quả. Điều này sẽ tạo sự tương tác và đồng thuận, khuyến khích các thành viên cùng chia sẻ công việc của tổ. Để các thành viên làm việc đạt hiệu cao và hoàn thành mục tiêu, TCM cần xây dựng và duy trì một cơ cấu rõ ràng về vai trò, nhiệm vụ và vị trí công tác. Việc phân công nhiệm vụ cho GV cần chú ý đến chuyên môn, năng lực và nguyện vọng của mỗi người; Tổ chức công việc khoa học, chọn lựa phương án làm việc tốt nhất, tiết kiệm thời gian, sức lao động đảm bảo hiệu quả hoạt động TCM; Nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, cải thiện đời sống vật chất, tinh thần cho từng đội ngũ GV trong tổ làm cho họ có cảm giác hạnh phúc, vui vẻ trong lao động. (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020)

- *Chỉ đạo hoạt động TCM*: Khi chỉ đạo hoạt động TCM, cần đảm bảo rằng việc này luôn gắn kết mật thiết với việc chỉ đạo công tác chuyên môn. Cán bộ quản lý cần quan tâm chỉ đạo các vấn đề sau đây: Đảm bảo việc xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch hoạt động TCM chặt chẽ, hiệu quả; Chỉ đạo các hoạt động chuyên môn của tổ và công tác bồi dưỡng GV; quản lý chặt chẽ đội ngũ GV, chỉ đạo sinh hoạt TCM đồng thời thu thập ý kiến về dự kiến phân công chuyên môn và chủ nhiệm; hướng dẫn GV xây dựng kế hoạch bài dạy, tổ chức dự giờ thăm lớp và chỉ đạo TCM quản lý kiểm tra đánh giá xếp loại HS theo quy định; Thực hiện kiểm tra, đánh giá năng lực chuyên môn của các thành viên trong tổ, hướng dẫn và chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn lập hồ sơ chuyên môn và lưu trữ thông tin. (Trần, 2014)

- *Kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM*: Kiểm tra là một chức năng cơ bản và cực kì quan trọng trong quản lý hoạt động TCM. Đây là quá trình đánh giá để điều chỉnh nhằm đảm bảo các hoạt động đạt tới mục tiêu của tổ chức. Kiểm tra giúp chủ thể quản lý biết được tiến trình thực hiện kế hoạch đề ra từ đó phát hiện những sai sót, lệch lạc để điều chỉnh cho phù hợp với thực tế. Nhằm đưa hoạt động chuyên môn của nhà vào khuôn khổ, nề nếp, từ đó nâng cao chất lượng dạy và học phải thực hiện việc kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM. Hơn thế nữa, việc này còn giúp cán bộ quản lý các trường kịp thời điều chỉnh kế hoạch hoạt động chuyên môn cho phù hợp với thực tiễn, đảm bảo mục tiêu đã đề ra. (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020)

2.3. Phương pháp nghiên cứu

Khảo sát được thực hiện từ tháng 5/2025 đến tháng 6/2025. Mẫu khách thể khảo sát bao gồm 123 người, trong đó 110 GV và 13 cán bộ quản lý ở các trường THCS huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước. Khảo sát được triển khai chủ yếu bằng bảng hỏi, kết hợp phương pháp phỏng vấn chuyên sâu một số CBQL và GV với mục đích thu thập thông tin phục vụ cho việc đánh giá thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở.

Kết quả khảo sát được phân tích bằng phần mềm IBM SPSS Statistics 20. Chỉ số Cronbach alpha của thang đo quản lý hoạt động TCM là 0,84.

Cách đánh giá mức độ biểu hiện của từng nội dung được dựa trên điểm trung bình (ĐTB) từ kết quả thu được tính theo công thức $\text{Max} - \text{Min}/5$, với khoảng phân biệt giữa các mức độ

là 0,80. Các mức độ được phân chia cụ thể như sau: mức 1 (mức kém) từ 1,0 đến 1,80; mức 2 (mức yếu) từ 1,81 đến 2,60; mức 3 (mức trung bình) từ 2,61 đến 3,40; mức 4 (mức khá) từ 3,41 đến 4,20 và mức 5 (mức tốt) từ 4,21 đến 5,0.

2.4. Kết quả khảo sát

2.4.1. *Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước*

Bảng 1. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

STT	Nội dung	Mức độ đánh giá (%)					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	Nâng cao chất lượng dạy và học	0,0	0,8	35,0	43,9	20,3	3,84	0,75	2
2	Phát triển đội ngũ GV về mọi mặt	0,8	1,6	38,2	43,1	16,3	3,72	0,78	6
3	Triển khai hiệu quả Chương trình Giáo dục phổ thông 2018	0,0	3,3	32,5	45,5	18,7	3,80	0,78	4
4	Giúp nâng cao tinh thần hợp tác, đoàn kết giữa các GV	0,0	2,4	33,3	42,3	22,0	3,84	0,79	3
5	Tạo động lực, giúp GV làm việc hiệu quả hơn	0,0	3,3	35,8	41,5	19,5	3,77	0,80	5
6	Thúc đẩy sự phát triển bền vững của nhà trường	0,8	0,0	32,5	45,5	21,1	3,86	0,77	1
ĐTB chung							3,80		

ĐTB chung = 3,80 ở Bảng 1, cho thấy đây là kết quả thể hiện sự đồng thuận rất cao về vai trò thiết yếu của công tác quản lý đối với hoạt động TCM. Nội dung được đánh giá cao nhất là "*Thúc đẩy sự phát triển bền vững của nhà trường*" với ĐTB = 3,86 và xếp hạng 1. Điều này thể hiện sự đồng thuận cao về việc quản lý TCM không chỉ ảnh hưởng đến các hoạt động thường nhật mà còn có tác động chiến lược, lâu dài đến sự ổn định và phát triển của trường trên địa bàn. Một TCM được quản lý tốt sẽ là nền tảng vững chắc cho sự tiến bộ không ngừng. Xếp thứ 2 với ĐTB = 3,84 là nội dung "*Nâng cao chất lượng dạy và học*". Đây là mục tiêu cốt lõi của mọi hoạt động giáo dục, và việc CBQL và GV cùng nhận thức rõ ràng về tầm quan trọng của quản lý TCM trong việc đạt được mục tiêu giáo dục là rất đáng mừng. Điều này cho thấy họ tin tưởng rằng một TCM vận hành hiệu quả sẽ trực tiếp cải nâng cao chất lượng dạy và học trong mỗi nhà trường. Trong số nội dung được đánh giá, nội dung "*Tạo động lực, giúp GV làm việc hiệu quả hơn*" xếp hạng 5 với ĐTB = 3,77 và "*Phát triển đội ngũ GV về mọi mặt*" có ĐTB = 3,72, xếp hạng 6. Mặc dù đây là hai nội dung có ĐTB thấp hơn so với các mục tiêu khác, nhưng chúng vẫn ở mức Khá. Điều này cho thấy GV và CBQL vẫn đánh giá vai trò của quản lý TCM trong việc khơi dậy sự nhiệt huyết, bồi dưỡng năng lực tổng thể và cải thiện hiệu suất làm việc cho đội ngũ GV. GV phát triển toàn diện của chính là yếu tố quyết định chất lượng đào tạo và thích ứng với những thay đổi của xã hội.

ĐLC của các nội dung khảo sát dao động từ 0,75 đến 0,80 cho thấy việc đánh giá của CBQL và GV trong tất cả nội dung vẫn có sự thống nhất. Nội dung có ĐLC cao nhất là 0,80 đó là tạo động lực, giúp GV làm việc hiệu quả hơn, điều đó cho thấy hầu hết các nhà trường THCS trên địa bàn huyện Đồng Phú chưa làm tốt công tác hỗ trợ, khuyến khích nhất là chế độ khen thưởng đột xuất, định kì chưa được thực hiện đồng bộ và hiệu quả.

Kết quả phỏng vấn sâu từ 15 GV và 10 CBQL cũng cho thấy kết quả tương đồng với kết quả khảo sát. Qua đó cho thấy, việc chú trọng đến đổi mới phương pháp dạy học theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất học sinh thông qua việc quản lý hoạt động TCM bằng những việc làm cụ thể và thiết thực, góp phần nâng cao năng lực nghề nghiệp của GV và chất lượng giáo dục toàn diện được các trường THCS ở huyện Đồng Phú rất quan tâm. Nghiên cứu cho thấy CBQL và GV tại các trường THCS huyện Đồng Phú nhận thức rất rõ về vai trò quan trọng chiến lược của việc quản lý hoạt động TCM. Điều này tạo nền tảng vững chắc cho việc tiếp tục cải thiện và tối ưu hóa công tác quản lý hoạt động TCM trong tương lai.

2.4.2. Thực trạng xây dựng kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

Bảng 2. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về thực trạng xây dựng kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

STT	Nội dung	Mức độ đánh giá (%)					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	Có căn cứ các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của các cấp; nhiệm vụ trọng tâm của năm học, điều kiện thực tiễn của nhà trường	0,0	1,6	39,0	41,5	17,9	3,76	0,78	6
2	Có xác định các mục tiêu, những nhiệm vụ trọng tâm và những chuyển biến cần đạt được	0,0	2,4	40,7	39,8	17,1	3,72	0,76	7
3	Có xác định rõ hoạt động cốt lõi và trình tự các hoạt động; phân bổ thời gian, nguồn lực và giao trách nhiệm cụ thể	0,0	1,6	36,6	39,0	22,8	3,83	0,80	2
4	Các mục tiêu, chỉ tiêu rõ ràng, cụ thể, có thể đo lường được; nguồn lực được tổ chức minh bạch; các biện pháp triển khai cụ thể	0,8	1,6	40,7	39,8	17,1	3,71	0,79	8
5	Kịp thời phát hiện và điều chỉnh điểm không phù hợp về mục tiêu, nhiệm vụ và việc khai thác, sử dụng nguồn lực	0,0	2,4	34,1	45,5	17,9	3,79	0,79	4
6	Kế hoạch TCM là kết quả thống nhất của tập thể cán bộ, GV trong tổ	0,8	1,6	29,3	50,4	17,9	3,83	0,79	1
7	Xây dựng kế hoạch TCM đảm bảo thực hiện hiệu quả kế hoạch chung của nhà trường	0,8	1,6	34,1	44,7	18,7	3,79	0,78	3
8	Thiết lập cơ chế phối hợp rõ ràng giữa các tổ chức và cá nhân trong nhà trường	0,0	1,6	36,6	43,9	17,9	3,78	0,75	5
ĐTB chung							3,77		

Bảng 2 với điểm ĐTB chung = 3,77, kết quả này cho thấy công tác xây dựng kế hoạch hoạt động TCM tại các trường THCS ở huyện Đồng Phú được đánh giá ở mức Khá. Điều này

thể hiện sự tổng nhất cao của các CBQL và GV về tầm quan trọng của việc xây dựng kế hoạch trong quản lý hoạt động TCM. Nội dung được đánh giá cao nhất là “*Kế hoạch TCM là kết quả thống nhất của tập thể cán bộ, GV trong tổ*” với ĐTB = 3,83, cho thấy quá trình xây dựng kế hoạch được cán bộ, GV trong tổ thống nhất cao. Đây là một phần quan trọng của quản lý hiệu quả, giúp kế hoạch được triển khai đồng bộ, thống nhất cao. Điều này khẳng định việc dân chủ hóa, lấy ý kiến tập thể trong quá trình xây dựng kế hoạch rất quan trọng. Nội dung “*Có xác định rõ hoạt động cốt lõi và trình tự các hoạt động; phân bổ thời gian, nguồn lực và giao trách nhiệm cụ thể.*” cũng có ĐTB = 3,83, tuy nhiên ĐLC cao hơn nên xếp hạng 2, cho thấy các TCM tại các trường THCS ở Đồng Phú đang thực hiện tốt việc phân bổ nguồn lực, giao nhiệm vụ rõ ràng, cụ thể. Nền tảng để triển khai hoạt động suôn sẻ đó là một kế hoạch chi tiết, có tính khả thi cao.

Hai nội dung được đánh giá thấp nhất là “*Có xác định các mục tiêu, những nhiệm vụ trọng tâm và những chuyển biến cần đạt được*” có ĐTB = 3,72 xếp hạng 7 và “*Các mục tiêu, chỉ tiêu rõ ràng, cụ thể, có thể đo lường được; nguồn lực được tổ chức minh bạch; các biện pháp triển khai cụ thể*”, với ĐTB = 3,71 xếp hạng 8. Điều này cho thấy mặc dù kế hoạch được xây dựng tốt, nhưng các mục tiêu phát triển cần hướng tới, các nhiệm vụ cần phải giải quyết, các trạng thái thay đổi tích cực trong quá trình triển khai vẫn cần được cải thiện; việc xác định các nguồn lực của nhà trường và địa phương, biện pháp thực hiện trong kế hoạch TCM vẫn còn gặp một số khó khăn. Việc xác định mục tiêu và chỉ tiêu một cách rõ ràng, đo lường được là chìa khóa để nâng cao hiệu quả kế hoạch. Nếu các mục tiêu không cụ thể, rõ ràng thì việc theo dõi và điều chỉnh kế hoạch sẽ gặp khó khăn. Khi phỏng vấn sâu bằng câu hỏi trực tiếp, đa số CBQL và GV đồng thuận với các nội dung khảo sát, tuy nhiên có 4 CBQL và GV nêu ra những khó khăn như nguồn kinh phí cho quá trình đào tạo, bồi dưỡng GV hạn hẹp; các TCM chưa có nhiều quyền tự chủ trong việc xây dựng, tổ chức các hoạt động chuyên môn và đánh giá nội bộ trong phạm vi tổ; các tổ trưởng chưa được tham gia các khóa tập huấn về quản lý hoạt động chuyên môn theo định hướng phát triển năng lực, kỹ năng lãnh đạo, kỹ năng tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học, kỹ năng giao tiếp và dạy học theo chủ đề.

Các nội dung khảo sát trong Bảng 2 có ĐLC dao động từ 0,75 đến 0,80, cho thấy quy trình và các yếu tố quan trọng trong xây dựng kế hoạch hoạt động TCM ở các trường THCS tại huyện Đồng Phú được CBQL và GV đánh giá khá đồng nhất và tích cực. ĐLC thấp nhất là 0,75, cho thấy CBQL và GV có sự đồng thuận cao nhất liên quan đến việc xây dựng cơ chế phối hợp trong quá trình lập kế hoạch TCM. Từ đó, có thể thấy rằng công tác xây dựng kế hoạch hoạt động TCM tại các trường THCS huyện Đồng Phú được đánh giá cao về tính dân chủ, sự cụ thể trong phân công nhiệm vụ và khả năng liên kết với kế hoạch chung của nhà trường. Tuy nhiên, để nâng cao hơn nữa hiệu quả, các trường cần chú trọng hơn vào việc xác định mục tiêu, chỉ tiêu một cách rõ ràng, cụ thể, đồng thời tăng cường việc nghiên cứu các văn bản chỉ đạo và áp dụng điều kiện thực tế để kế hoạch thực sự trở thành công cụ đắc lực cho sự phát triển của TCM.

2.4.3. Thực trạng tổ chức hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

Bảng 3. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về việc tổ chức hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

STT	Nội dung	Mức độ đánh giá (%)					ĐTB	ĐLC	X H
		1	2	3	4	5			
1	Tổ chức quy hoạch và bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn	0,0	4,1	35,8	43,9	16,3	3,72	0,78	6

2	Tổ chức việc lập và thực hiện kế hoạch hoạt động của TCM	0,0	2,4	34,1	47,2	16,3	3,77	0,75	3
3	Tổ chức quản lý kế hoạch sinh hoạt TCM	0,0	3,3	38,2	39,8	18,7	3,74	0,80	5
4	Tổ chức quản lý đội ngũ GV trong TCM	0,8	1,6	33,3	45,5	18,7	3,80	0,79	1
5	Tổ chức quản lý các hoạt động nhằm phụ đạo học sinh có kết quả học tập yếu, kém và bồi dưỡng học sinh giỏi	0,8	2,4	32,5	46,3	17,9	3,78	0,79	2
6	Tổ chức quản lý các hoạt động nhằm nâng cao trình độ, chuyên môn nghiệp vụ của GV	0,8	1,6	35,8	43,9	17,9	3,76	0,79	4
ĐTB chung								3,76	

Với ĐTB chung = 3,76, kết quả này cho thấy hoạt động tổ chức TCM tại các trường THCS huyện Đồng Phú đang được thực hiện ở mức Khá, thể hiện sự đồng thuận cao trong đánh giá của CBQL và GV. Tuy nhiên, bên cạnh những nội dung nổi bật thì vẫn còn những vấn đề phải quan tâm và cải thiện để việc tổ chức hoạt động TCM ngày càng hiệu quả hơn. Nội dung "*Tổ chức quản lý đội ngũ GV trong TCM*" nổi bật nhất, ĐTB = 3,80 và xếp hạng 1. Điều này cho thấy sự chú trọng của các trường và các TCM vào việc quản lý hiệu quả nguồn nhân lực quý giá nhất - đội ngũ GV. Quản lý tốt GV bao gồm phân công nhiệm vụ rõ ràng, hỗ trợ chuyên môn liên tục và xây dựng môi trường làm việc thuận lợi, nhằm phát huy tối đa năng lực của từng cá nhân. Với ĐTB = 3,78 nội dung "*Tổ chức quản lý các hoạt động nhằm phụ đạo học sinh có kết quả học tập yếu, kém và bồi dưỡng học sinh giỏi*" xếp thứ 2. Kết quả này phản ánh sự quan tâm của các trường đối với việc nâng cao chất lượng toàn diện của học sinh, không chỉ chú trọng đến học sinh giỏi mà còn quan tâm đến những em còn gặp khó khăn trong quá trình học tập, đảm bảo 100% các em được hưởng đầy đủ quyền lợi khi tham gia học tập tại nhà trường.

Mặc dù nội dung "*Tổ chức quy hoạch và bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn*" có ĐTB thấp nhất là 3,72 và xếp hạng 6 vẫn nằm trong mức Khá, nhưng điều này có thể thấy rằng quy trình và công tác quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn có thể cần được xem xét, rà soát thêm để đảm bảo tính khách quan, hiệu quả và phát huy tối đa vai trò lãnh đạo chuyên môn của tổ trưởng. Nội dung đạt ĐTB = 3,74 và xếp hạng 5 là "*Tổ chức quản lý kế hoạch sinh hoạt TCM*". Điều này cho thấy các buổi sinh hoạt chuyên môn đã được tổ chức tương đối hiệu quả, góp phần vào việc trao đổi kinh nghiệm giữa các GV và giải quyết các vấn đề chuyên môn trong nội bộ tổ. Ngoài ra, qua phỏng vấn sâu vẫn còn 4 GV và CBQL nêu ra những tồn tại trong quá trình tổ chức thực hiện, như: dù GV và tổ TCM được trao quyền chủ động hơn trong việc xây dựng và điều chỉnh kế hoạch nhưng việc thống nhất nội dung và phương pháp giáo dục trong toàn tổ là một thách thức, đặc biệt khi có sự khác biệt lớn về kinh nghiệm và quan điểm giữa các GV. Bên cạnh đó nhiều GV thiếu kinh nghiệm thực tiễn, chưa có đủ kinh nghiệm trong việc thiết kế các hoạt động dạy học phát triển năng lực, việc tổ chức các dự án học tập và kiểm tra đánh giá theo hướng đổi mới còn hạn chế đã ảnh hưởng đến hiệu quả giảng dạy. Những khó khăn và bất cập mà GV và CBQL chỉ ra sẽ là rào cản lớn đối với việc tổ chức các hoạt động chuyên môn tại các trường THCS tại huyện Đồng Phú.

ĐLC dao động từ 0,75 đến 0,80 trong các nội dung khảo sát cho thấy sự đồng thuận rất cao giữa CBQL và GV trong việc tổ chức, xây dựng và thực hiện kế hoạch hoạt động của

TCM. Mức độ thống nhất này phản ánh sự rõ ràng và hiệu quả trong việc triển khai kế hoạch tại các trường THCS trên địa bàn. Nội dung có ĐLC ở mức 0,80 và cao nhất là “*Tổ chức quản lý kế hoạch sinh hoạt TCM*” cho thấy dù đã thực hiện tổ chức quản lý kế hoạch sinh hoạt TCM nhưng cần phải theo dõi, đôn đốc và kiểm tra đánh giá thường xuyên mới đạt hiệu quả cao; có sự khác biệt trong cách nhìn nhận về hiệu quả hoặc cách thức quản lý kế hoạch sinh hoạt TCM giữa CBQL và GV. Nhìn chung, việc tổ chức các hoạt động TCM tại các trường THCS huyện Đồng Phú đang được triển khai khá hiệu quả, đặc biệt trong việc quản lý đội ngũ GV và các hoạt động bồi dưỡng học sinh. Điều này tạo nên nền tảng kiên cố cho sự phát triển của giáo dục các trường THCS trên địa bàn. Tuy nhiên, để tối ưu hóa hơn nữa, cần chú trọng xem xét và quy trình quy hoạch, bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn. Đồng thời, việc thay đổi tư duy, phương pháp làm việc và nâng cao năng lực tổ chức các hoạt động giáo dục ở một bộ phận GV cũng là những điểm cần được quan tâm đặc biệt để đảm bảo hoạt động của các TCM ngày càng đạt hiệu quả cao nhất.

2.4.4. *Thực trạng chỉ đạo hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước*

Bảng 4. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về chỉ đạo hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

STT	Nội dung	Mức độ đánh giá (%)					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	Chỉ đạo quá trình xây dựng kế hoạch hoạt động của TCM và của GV	0,0	0,8	39,8	39,0	20,3	3,79	0,77	5
2	Chỉ đạo tổ trưởng triển khai kế hoạch hoạt động của TCM	0,8	0,8	35,0	42,3	21,1	3,82	0,80	1
3	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn giám sát việc thực hiện quy chế chuyên môn của đội ngũ GV trong tổ	0,0	0,8	35,8	46,3	17,1	3,80	0,72	2
4	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn triển khai hoạt động tổ và tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ cho GV	0,0	1,6	36,6	46,3	15,4	3,76	0,73	7
5	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn tổ chức sinh hoạt tổ và thu thập ý kiến dự kiến phân công chuyên môn, chủ nhiệm	0,8	2,4	35,8	43,9	17,1	3,74	0,80	8
6	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn hướng dẫn GV lập kế hoạch bài dạy và thực hiện dự giờ thăm lớp	0,8	2,4	36,6	43,1	17,1	3,73	0,80	9
7	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn kiểm tra và đánh giá năng lực của GV do mình quản lý	0,0	1,6	35,8	44,7	17,9	3,79	0,75	4
8	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn thực hiện xếp loại hồ sơ GV theo quy định	0,0	1,6	37,4	40,7	20,3	3,80	0,78	3
9	Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn lập và lưu trữ hồ sơ chuyên môn	0,0	0,0	42,3	37,4	20,3	3,78	0,76	6
ĐTB chung							3,78		

Với ĐTB chung = 3,78 ở Bảng 4 cho thấy công tác chỉ đạo hoạt động TCM các trường THCS ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước đang được thực hiện ở mức Khá, phản ánh sự quan tâm và định hướng rõ ràng từ phía CBQL ở các nhà trường. Mặc dù vậy, vẫn còn một số khía cạnh cần được cải thiện. Trong số đó, nội dung "*Chỉ đạo tổ trưởng triển khai kế hoạch hoạt động của TCM*" được đánh giá cao nhất với ĐTB = 3,82 và xếp hạng 1. Điều này cho thấy các trường đang rất chú trọng đến việc biến các kế hoạch thành hành động thực tiễn thông qua vai trò của tổ trưởng. Sự chỉ đạo sát sao trong khâu thực hiện là yếu tố quyết định thành công của mọi kế hoạch. Xếp thứ 2 với ĐTB = 3,80 là nội dung "*Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn giám sát việc thực hiện quy chế chuyên môn của đội ngũ GV trong tổ.*". Điều này cho thấy vai trò quan trọng của lãnh đạo và chỉ đạo trong việc duy trì kỷ cương, nề nếp chuyên môn tại các tổ, từ đó góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập.

Mặc dù vẫn được đánh giá ở mức Khá, nhưng nội dung "*Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn tổ chức sinh hoạt tổ và thu thập ý kiến dự kiến phân công chuyên môn, chủ nhiệm*" xếp hạng 8 với ĐTB = 3,74. Mức độ này cho thấy các hoạt động bồi dưỡng chuyên môn và công tác sinh hoạt tổ, lấy ý kiến có thể cần được chỉ đạo chặt chẽ và linh hoạt hơn. Cuối cùng, nội dung được đánh giá thấp nhất là "*Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn hướng dẫn GV lập kế hoạch bài dạy và thực hiện dự giờ thăm lớp.*" với ĐTB = 3,73, xếp hạng 9. Mặc dù điểm số không quá thấp, nhưng đây là khía cạnh then chốt trong việc nâng cao năng lực chuyên môn của GV. Việc xây dựng kế hoạch bài dạy và tổ chức các buổi dự giờ, góp ý chuyên môn cần có sự chỉ đạo sâu và cụ thể hơn sẽ giúp GV phát triển nhanh chóng và vững chắc hơn về mọi mặt. Qua kết quả phỏng vấn sâu, vẫn nhận thấy những khó khăn, tồn tại như áp lực về tỷ lệ bộ môn, thi cử dẫn tới lối dạy học "nhồi nhét"; công tác kiểm tra, giám sát của cấp trên đôi khi còn nặng về kiểm tra hành chính, chưa đi sâu vào chất lượng chuyên môn, chưa kịp thời phát hiện và hỗ trợ những khó khăn của TCM; kinh phí cho việc mua sắm trang thiết bị, tài liệu tham khảo, tổ chức các chuyên đề, tập huấn chuyên sâu đôi khi còn eo hẹp. Những khó khăn, tồn tại trên sẽ nên ảnh hưởng nhiều đến hiệu quả hoạt động TCM, trong thời gian tới cần quan tâm điều chỉnh cũng như có định hướng để việc chỉ đạo hoạt động TCM tại các trường THCS ở huyện Đồng Phú đạt hiệu quả hơn.

Số liệu ở Bảng 4 cũng cho thấy các giá trị ĐLC dao động từ 0,72 đến 0,80 cho thấy các hoạt động chỉ đạo được đánh giá là hiệu quả và có sự nhất quán trong triển khai và nhận thức giữa các đối tượng. ĐLC thấp nhất là 0,72 cho thấy CBQL và GV có sự thống nhất cao nhất về mức độ chỉ đạo trong việc quản lý đội ngũ GV thực hiện quy chế chuyên môn. ĐLC cao nhất là 0,80, tuy nhiên mức độ chênh lệch không quá lớn so với các nội dung khác. Mặc dù vẫn có sự đồng thuận, nhưng có thể có một số ý kiến đa dạng hơn về mức độ chỉ đạo trong các hoạt động này so với các hoạt động có ĐLC thấp hơn. Nhìn chung, công tác chỉ đạo hoạt động TCM tại các trường THCS huyện Đồng Phú đang được đánh giá là hiệu quả, đặc biệt trong việc quản lý và triển khai kế hoạch hoạt động. Tuy nhiên, để tối ưu hóa hiệu quả, các trường có thể tập trung hơn vào việc chỉ đạo cụ thể các hoạt động bồi dưỡng chuyên môn cho GV và nâng cao chất lượng các buổi sinh hoạt tổ, đặc biệt là trong việc hướng dẫn xây dựng kế hoạch bài dạy và thực hiện dự giờ, thăm lớp. Điều này sẽ góp phần đáng kể vào việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở địa phương huyện Đồng Phú.

2.4.5. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

Bảng 5. Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước

STT	Nội dung	Mức độ đánh giá (%)					ĐTB	ĐLC	XH
		1	2	3	4	5			
1	Kiểm tra, đánh giá hiệu quả việc dạy và học theo chương trình, kế hoạch đã đề ra	0,0	1,6	39,8	39,8	18,7	3,76	0,77	4
2	Kiểm tra, đánh giá hiệu quả thực hiện các hoạt động giáo dục khác	0,0	0,8	37,4	46,3	15,4	3,76	0,71	3
3	Kiểm tra, đánh giá toàn diện việc thực hiện hoạt động sư phạm, tuân thủ quy chế chuyên môn của và chất lượng giảng dạy của GV; việc đánh giá thành tích học tập của học sinh	0,0	0,8	35,0	43,1	21,1	3,85	0,76	1
4	Kiểm tra, đánh giá hiệu quả của việc tổ chức hoạt động bồi dưỡng nhằm phát huy năng lực cho HS khá giỏi và hỗ trợ HS yếu kém theo quy định	0,8	1,6	33,3	48,0	16,3	3,77	0,77	2
5	Kiểm tra, đánh giá hiệu quả tổ chức các hoạt động đổi mới phương pháp dạy học TCM triển khai để nâng cao chất lượng dạy và học	0,8	0,8	37,4	43,1	17,9	3,76	0,78	5
6	Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động tự học, tự bồi dưỡng của cá nhân, cùng với việc chia sẻ và trao đổi kinh nghiệm trong các buổi sinh hoạt chuyên môn	0,8	0,8	39,0	43,1	16,3	3,73	0,77	7
7	Kiểm tra, đánh giá việc tổ chức các hoạt động thao giảng, chuyên đề, tham gia thi GV giỏi các cấp của TCM	0,8	0,8	39,8	40,7	17,9	3,74	0,79	6
8	Kiểm tra, đánh giá mức độ tham gia và đóng góp của TCM vào công tác chung của nhà trường và các hoạt động đoàn thể	0,0	3,3	42,3	38,2	16,3	3,67	0,78	8
ĐTB chung							3,76		

Bảng 5 tổng hợp kết quả khảo sát về thực trạng công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM tại các trường THCS huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước dựa trên ý kiến của CBQL và GV. Với ĐTB chung = 3,76, kết quả cho thấy công tác này được thực hiện khá hiệu quả, thể hiện sự nghiêm túc trong việc giám sát và đảm bảo chất lượng hoạt động chuyên môn. Nội dung được đánh giá cao nhất trong bảng là *"Kiểm tra, đánh giá toàn diện việc thực hiện hoạt động sư phạm, tuân thủ quy chế chuyên môn của và chất lượng giảng dạy của GV; việc đánh giá thành tích học tập của học sinh"* với ĐTB = 3,85. Điều này cho thấy sự tập trung cao độ vào các yếu tố cốt lõi của hoạt động giáo dục: năng lực giảng dạy của GV và thành tích học tập của học sinh. Việc kiểm tra sát sao các khía cạnh này là rất quan trọng để đảm bảo chất lượng đầu ra. Nội dung *"Kiểm tra, đánh giá hiệu quả của việc tổ chức hoạt động bồi dưỡng nhằm phát huy năng lực cho HS khá giỏi và hỗ trợ HS yếu kém theo quy định"* xếp thứ 2 với ĐTB = 3,77. Mức độ này phản ánh sự quan tâm đến việc kiểm tra, đánh giá hiệu quả của các hoạt động hỗ trợ học sinh, đảm bảo rằng mọi đối tượng học sinh đều nhận được sự quan tâm và phát triển phù hợp.

Dù vậy, kết quả khảo sát cũng cho thấy vẫn còn một số vấn đề cần phải được cải thiện. Hai nội dung được đánh giá thấp nhất trong bảng là *"Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động tự học, tự bồi dưỡng của cá nhân, cùng với việc chia sẻ và trao đổi kinh nghiệm trong các buổi sinh hoạt chuyên môn"* đạt ĐTB = 3,73, xếp hạng 7 và *"Kiểm tra, đánh giá mức độ tham gia và đóng góp của TCM vào công tác chung của nhà trường và các hoạt động đoàn thể"* xếp hạng 8 với ĐTB = 3,67. Mặc dù vẫn nằm trong mức Khá, nhưng thứ hạng thấp nhất cho thấy việc kiểm tra, đánh giá đối với các hoạt động tự bồi dưỡng, chia sẻ kinh nghiệm và tham gia công tác đoàn thể có thể chưa được chú trọng bằng các khía cạnh khác. Các hoạt động này tuy không trực tiếp liên quan đến giảng dạy nhưng lại góp phần quan trọng vào sự phát triển toàn diện của GV và xây dựng văn hóa nhà trường tích cực. Qua phỏng vấn trực tiếp một số CBQL và GV chỉ ra nguyên nhân: Việc kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động tự học, tự bồi dưỡng, chia sẻ, trao đổi kinh nghiệm trong sinh hoạt chuyên môn và năng lực đội ngũ GV hiện nay còn hình thức, chưa đem lại hiệu quả cao. Nguyên nhân do nhiều GV còn ngại khó, ngại đổi mới, ngại tìm tòi, ngại thay đổi; sự e ngại từ CBQL; đôi khi công tác kiểm tra chưa đi sâu vào đánh giá chất lượng thực tế, chưa kịp thời phát hiện những mặt mạnh để nhân rộng từ nhằm thúc đẩy việc đổi mới phương pháp dạy học. ĐLC trong bảng dao động từ 0,71 đến 0,79 cho thấy ý kiến của GV và QBQL phân tán không quá lớn so với tổng thể. Qua đó ta thấy rằng CBQL và GV ở huyện Đồng Phú có cái nhìn tương đối đồng nhất về việc kiểm tra, đánh giá các hoạt động của TCM. Với ĐLC 0,71 nội dung *"Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện các hoạt động giáo dục khác"* có ĐLC thấp nhất phản ánh sự đồng nhất cao trong nhận định của CBQL và GV về công tác kiểm tra, đánh giá các hoạt động này. Điều này ngụ ý rằng các tiêu chí và cách thức đánh giá cho những hoạt động này có thể khá rõ ràng, hoặc nhận thức chung về hiệu quả của việc kiểm tra, đánh giá trong lĩnh vực này là tương đối nhất quán. Công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM tại các trường THCS huyện Đồng Phú đã cho thấy hiệu quả đáng kể, nổi bật là việc đánh giá chất lượng sư phạm và tuân thủ quy chế chuyên môn của GV cùng với kết quả học tập của học sinh. Điều này cho thấy sự tập trung vào các yếu tố cốt lõi để nâng cao chất lượng giáo dục. Đây là kết quả của sự chỉ đạo sát sao của CBQL nhà trường, sự phối hợp đồng bộ giữa các bộ môn và kế hoạch kiểm tra, đánh giá khoa học, rõ ràng. Tuy nhiên, để đạt hiệu quả cao hơn nữa, các trường trên địa bàn huyện Đồng Phú cần tăng cường việc kiểm tra, đánh giá đối với các hoạt động tự bồi dưỡng, chia sẻ kinh nghiệm và các công tác đoàn thể, nhằm đảm bảo sự phát triển toàn diện và đồng bộ cho đội ngũ GV và các TCM.

2.5. Đánh giá chung về thực trạng

Nhờ kết quả nghiên cứu, chúng ta có cái nhìn tổng thể về thực trạng quản lý hoạt động TCM tại các trường THCS ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước. Nhìn chung, công tác này đang được thực hiện ở mức Khá, với nhiều điểm tích cực cho thấy sự nỗ lực và quan tâm lớn

từ phía CBQL và GV. Cơ bản CBQL và GV nhận thức được tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động TCM; công tác xây dựng kế hoạch và tổ chức hoạt động TCM cơ bản đạt yêu cầu và phản ánh đúng năng lực của CBQL và GV ở các trường trên địa bàn; công tác chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM được quan tâm đúng mức, đạt hiệu quả. Mặc dù vậy, vẫn còn những hạn chế và bất cập nhất định trong công tác quản lý hoạt động TCM cần được cải thiện.

Một là, việc tạo động lực và phát triển toàn diện cho GV cần được quan tâm sâu sắc hơn.

Hai là, việc xác định mục tiêu đo lường được và nguồn lực còn gặp khó khăn kinh phí đào tạo, bồi dưỡng GV hạn hẹp; TCM chưa có nhiều quyền tự chủ; và tổ trường chưa được tham gia các khóa tập huấn về quản lý hoạt động chuyên môn theo định hướng phát triển năng lực, kỹ năng lãnh đạo.

Ba là, quy trình quy hoạch và bổ nhiệm tổ trưởng chuyên môn có thể cần được rà soát để đảm bảo tính khách quan và hiệu quả hơn. Việc thống nhất phương pháp và nội dung giảng dạy trong tổ là một thách thức, đặc biệt khi kinh nghiệm giữa các GV không đồng đều. Khả năng GV cũng còn thiếu kinh nghiệm thực tiễn khi thiết kế các nội dung, hoạt động dạy học nhằm phát triển năng lực cho người học.

Bốn là, áp lực thi cử dẫn đến lối dạy học "nhồi nhét"; công tác kiểm tra, giám sát đôi khi nặng về hành chính và kinh phí cho trang thiết bị, tài liệu còn eo hẹp; việc chỉ đạo bồi dưỡng chuyên môn và sinh hoạt tổ chưa thật sự sâu sát.

Năm là, chưa thực sự chú trọng vào các hoạt động phát triển toàn diện của GV và văn hóa nhà trường; việc kiểm tra, đánh giá tự học và năng lực đội ngũ còn hình thức, chưa hiệu quả do sự cả nể từ phía quản lý và ngại khó, ngại đổi mới từ phía GV.

3. Kết luận

Thực trạng quản lý hoạt động TCM tại các trường THCS ở huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước được đánh giá ở mức Khá, cho thấy sự nỗ lực và quan tâm lớn từ phía CBQL và GV. Các trường đã và đang chú trọng vào các khía cạnh cốt lõi như nâng cao chất lượng dạy học, quản lý đội ngũ và thực hiện kế hoạch. Để tối ưu hóa hiệu quả, việc thực hiện các giải pháp đồng bộ là cần thiết để giải quyết những hạn hiện có. Cụ thể, cần tập trung vào việc khắc phục khó khăn về kinh phí, tăng cường quyền tự chủ cho TCM, đẩy mạnh bồi dưỡng nâng cao năng lực cho tổ trưởng và GV, đồng thời đổi mới phương thức kiểm tra, đánh giá. Những điều chỉnh này sẽ đảm bảo tính thực chất, hỗ trợ kịp thời các vấn đề phát sinh và tối đa hóa hiệu quả hoạt động của TCM.

Dựa trên kết quả nghiên cứu thực trạng quản lý hoạt động TCM tại các trường THCS ở huyện Đồng Phú, chúng tôi nhận thấy cần có những biện pháp phù hợp để khắc phục các tồn tại hiện nay nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của TCM, từ đó góp phần cải thiện chất lượng giáo dục tại các trường THCS trên địa bàn và thực hiện tốt mục tiêu giáo dục toàn diện trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020 ban hành Điều lệ trường trung học cơ sở, trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học*.
- Dương, H. D. (2020). Thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Giáo dục*, số đặc biệt kì 1 tháng 5, 260-265.

- Ngô, T. P. T. (2013). Tăng cường quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá học sinh của giáo viên - Một biện pháp quản lý tổ chuyên môn của Hiệu trưởng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục ở trường trung học cơ sở. *Tạp chí Quản lý Giáo dục*, số 316, 17-18.
- Ngô, T. P. T. (2017). *Quản lý hoạt động của tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở thành phố Hà Nội theo hướng phát triển năng lực dạy học*. Luận án Tiến sĩ Khoa học giáo dục, trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Nguyễn, N. T. N., & Hồ V. T. (2021). Thực trạng quản lý hoạt động của tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở huyện An Biên, tỉnh Kiên Giang. *Tạp chí Thiết bị Giáo dục*, số đặc biệt tháng 7, 367-369.
- Nguyễn, T. M. L. (2015). *Quản lý giáo dục - một số vấn đề lý luận và thực tiễn*. Hà Nội: NXB Đại học Quốc gia.
- Phạm, Q. H., & Trần T. H. Y. (2012). Tổ chuyên môn trường phổ thông tổ chức hoạt động tự học cho đội ngũ giáo viên. *Tạp chí Giáo dục*, số 21, 6-19
- Thái, D. T. (2007). *Triết học giáo dục Việt Nam*. Hà Nội: NXB Đại học sư phạm.
- Trần, K. (2014). *Những vấn đề cơ bản của khoa học quản lý giáo dục*. Hà Nội: NXB Đại học Sư phạm
- Trần, V. D. (2010). Năng lực quản lý chuyên môn của hiệu trưởng trong đổi mới nhà trường. *Tạp chí Khoa học giáo dục*, số 63, 21-22.